

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 28/12
Λουξεμβούργο, 21 Μαρτίου 2012

Απόφαση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-50/06 RENV, T-56/06 RENV,
T-60/06 RENV, T-62/06 RENV και T-69/06 RENV
Ιρλανδία κατά Επιτροπής, Γαλλία κατά Επιτροπής, Ιταλία κατά Επιτροπής,
Eurallumina SpA κατά Επιτροπής, Aughinish Alumina Ltd κατά Επιτροπής

**Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής με την οποία
διατάχθηκε η επιστροφή των φορολογικών απαλλαγών οι οποίες χορηγήθηκαν
από τη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία υπέρ της παραγωγής αλουμίνας και οι
οποίες είχαν επιτραπεί από το Συμβούλιο**

*Οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης πρέπει να έχουν συνοχή και να τηρούν την αρχή
της ασφαλείας δικαίου*

Η αλουμίνη (ή οξείδιο του αργιλίου) αποτελεί λευκή σκόνη που παράγεται από μέταλλευμα βωξίτη και χρησιμοποιείται κυρίως στα χυτήρια για παραγωγή αλουμινίου και δευτερευόντως σε χημικές εφαρμογές. Για την παραγωγή της αλουμίνας χρησιμοποιείται, ιδίως, ως καύσιμο το πετρέλαιο.

Υπάρχει μόνον ένας παραγωγός αλουμίνας στην Ιρλανδία, στην Ιταλία και στη Γαλλία: πρόκειται, αντιστοίχως, για την Aughinish Alumina Ltd, η οποία είναι εγκατεστημένη στην περιφέρεια Shannon, για την Eurallumina SpA, η οποία είναι εγκατεστημένη στη Σαρδηνία, και για την Alcan Inc., η οποία είναι εγκατεστημένη στην περιφέρεια Gardanne. Παραγωγοί αλουμίνας υπάρχουν επίσης στη Γερμανία, στην Ισπανία, στην Ελλάδα, στην Ουγγαρία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η ευρωπαϊκή νομοθεσία, η οποία ισχύει από το 1992¹, εναρμονίζει τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης των πετρελαιοειδών και καθορίζει έναν ελάχιστο συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης επί του βαρέος πετρελαίου, ενώ συγχρόνως παρέχει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να επιτρέπει στα κράτη μέλη να εισάγουν συμπληρωματικές απαλλαγές από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο κατανάλωσης.

Επί του ερείσματος αυτού, ορισμένα κράτη μέλη –ήτοι η Ιρλανδία, η Ιταλία και η Γαλλία– εισήγαγαν απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλουμίνας, αντιστοίχως, από το 1983, από το 1993 και από το 1997. Το Συμβούλιο επέτρεψε τις απαλλαγές αυτές και παρέτεινε την ισχύ τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006².

Ωστόσο, η Επιτροπή διαπίστωσε μεταγενεστέρως ότι τα μέτρα αυτά χορηγούσαν πλεονέκτημα στις δικαιούχους εταιρίες –καθόσον είχαν χρηματοδοτηθεί με κρατικούς πόρους– και ότι τα εν λόγω μέτρα ήσαν επιλεκτικά, νόθευαν τον ανταγωνισμό και επηρέαζαν την ενιαία αγορά. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εξέδωσε, το 2005, μια απόφαση³ κατά την οποία οι απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης οι οποίες χορηγήθηκαν από τη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία όσον αφορά τα βαρέα πετρελαιοειδή που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλουμίνας (μέχρι τις 31

¹ Οδηγίες 92/81/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στα πετρελαιοειδή (ΕΕ L 316, σ. 12) και 92/82/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή (ΕΕ L 316, σ. 19).

² Η πιο πρόσφατη απόφαση περί εγκρίσεως είναι η απόφαση 2001/224 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001 (ΕΕ L 84, σ. 23).

³ Απόφαση 2006/323/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με την απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα για την παραγωγή αλουμίνας στην Gardanne, στην περιοχή Shannon και στη Σαρδηνία, η οποία εφαρμόζεται αντίστοιχα από τη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία (ΕΕ L 119, σ. 12).

Δεκεμβρίου 2003 ⁴⁾ συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις ⁵⁾. Εντούτοις, η Επιτροπή αποφάσισε ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε μέχρι τις 2 Φεβρουαρίου 2002 ⁶⁾, έστω και αν ήταν ασύμβατη προς την κοινή αγορά, δεν έπρεπε να ανακτηθεί διότι η ανάκτηση θα προσέκρουε στις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφαλείας δικαίου ⁷⁾. Αντιθέτως, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μεταξύ της 3ης Φεβρουαρίου 2002 και της 31ης Δεκεμβρίου 2003 ήσαν ασύμβατες προς την κοινή αγορά, εφόσον οι δικαιούχοι δεν είχαν καταβάλει ειδικό φόρο κατανάλωσης ανερχόμενο τουλάχιστον σε 13,01 ευρώ ανά 1 000 kg βαρέος πετρελαίου (λαμβάνομένου υπόψη ότι αυτός ο ελάχιστος συντελεστής καθορίστηκε από τη νομοθεσία του 1992) και τα κράτη όφειλαν να τις ανακτήσουν από τους δικαιούχους τους.

Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία άσκησαν, το 2006, προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου], το οποίο ακύρωσε ⁸⁾ την απόφαση της Επιτροπής του 2005, με το σκεπτικό ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως.

Κατόπιν της ασκήσεως αναίρεσεως εκ μέρους της Επιτροπής, το Δικαστήριο ⁹⁾ αναίρεσε, το 2009, την απόφαση του Πρωτοδικείου λόγω παραβιάσεως της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως και λόγω προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας και ανέπεμψε τις υποθέσεις ενώπιον του νυν Γενικού Δικαστηρίου.

Το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται σήμερα επί των υποθέσεων αυτών. Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι εξουδετέρωσε τα έννομα αποτελέσματα των αποφάσεων του Συμβουλίου που είχαν επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις απαλλαγές μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006 και ότι προσέβαλε, κατά τον τρόπο αυτό, την αρχή της ασφαλείας δικαίου.

Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, ευθύς εξ αρχής, ότι η αρχή της ασφαλείας δικαίου αποβλέπει στο να εξασφαλίζει το προβλέσιμο των καταστάσεων και των εννόμων σχέσεων που διέπει το δίκαιο της Ένωσης. Προς τούτο, έχει θεμελιώδη σημασία **η εκ μέρους των θεσμικών οργάνων της Ένωσης τήρηση της αρχής της μη αλλοιώσεως των πράξεων που έχουν εκδώσει και η εκ μέρους των εν λόγω οργάνων μέριμνα για να αποφεύγονται οι ασυνέπειες μεταξύ των διαφόρων διατάξεων που θεσπίζουν.**

Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι οι κανόνες περί εναρμονίσεως των φορολογικών νομοθεσιών και οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων αποβλέπουν στον ίδιο σκοπό, ήτοι στην προώθηση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς διά της καταπολεμήσεως, ιδίως, των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Λαμβανομένου υπόψη αυτού του κοινού σκοπού, η συνεπής εφαρμογή των διαφόρων αυτών κανόνων επιβάλλει να γίνει δεκτό ότι **η έννοια της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού έχει το ίδιο περιεχόμενο και το ίδιο νόημα στον τομέα της εναρμονίσεως των εθνικών φορολογικών νομοθεσιών και στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.** Κατά συνέπεια, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης οφείλουν να εκτιμούν, με συνεπή τρόπο, κατά πόσον υφίσταται τυχόν στρέβλωση του ανταγωνισμού, προκειμένου να επιτρέψουν ή όχι μια απαλλαγή από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο κατανάλωσης.

Εν συνεχεία, σε περίπτωση διαπιστώσεως μιας τέτοιας στρεβλώσεως, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να προτείνει στο Συμβούλιο να μην επιτρέψει την απαλλαγή ή να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει – πράγμα το οποίο η Επιτροπή παρέλειψε να πράξει εν προκειμένω. Επιπλέον, η Επιτροπή θα μπορούσε, επίσης, να ζητήσει από τον δικαστή της Ένωσης να ελέγξει κατά πόσον υφίσταται στρέβλωση του ανταγωνισμού ως προς τη λειτουργία

⁴⁾ Η Επιτροπή περιόρισε την ισχύ της αποφάσεώς της μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003, λόγω των σημαντικών τροποποιήσεων της κοινοτικής φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων που επήλθαν με την οδηγία του Συμβουλίου 2003/96/ΕΚ, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283, σ. 51), που κατήργησε την οδηγία 92/82/ΕΟΚ από τις 31 Δεκεμβρίου 2003.

⁵⁾ Υπό την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ.

⁶⁾ Ημερομηνία κατά την οποία οι αποφάσεις της Επιτροπής περί κινήσεως της διαδικασίας όσον αφορά τις απαλλαγές δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα. (Απόφαση 2006/323/ΕΚ, σ. 101).

⁷⁾ Εξάλλου, για την περίοδο προ της 17ης Ιουλίου 1990, οι εξουσίες της Επιτροπής περί ανακτήσεως είχαν παραγραφεί.

⁸⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2007, [T-50/06](#), [T-56/06](#), [T-60/06](#), [T-62/06](#) και [T-69/06](#), Ιρλανδία κ.λπ. κατά Επιτροπής.

⁹⁾ [Απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009, C-89/08 P](#), Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ.

της εσωτερικής αγοράς, που να προκαλείται από την εν λόγω απαλλαγή, και να ζητήσει από τον ως άνω δικαστή να ακυρώσει την απόφαση του Συμβουλίου.

Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή δεν μπορούσε να προβεί στον χαρακτηρισμό των επιδίκων απαλλαγών ως κρατικών ενισχύσεων επί όσο χρόνο η απόφαση του Συμβουλίου ήταν σε ισχύ και ούτε είχε τροποποιηθεί ούτε είχε ακυρωθεί, χωρίς ο χαρακτηρισμός αυτός να έχει ως αποτέλεσμα την ασυνεπή εφαρμογή, εκ μέρους της Επιτροπής, των κανόνων περί εναρμονίσεως των φορολογικών νομοθεσιών και των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, που είναι **αντίθετη προς την αρχή της ασφαλείας δικαίου**.

Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής στο μέτρο που η απόφαση αυτή στηρίζεται στη διαπίστωση ότι οι απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης επί των πετρελαιοειδών που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα για την παραγωγή αλουμίνας, οι οποίες χορηγήθηκαν από τη Γαλλία, από την Ιρλανδία και από την Ιταλία, συνιστούν κρατικές ενισχύσεις και στο μέτρο που με την απόφαση αυτή απευθύνεται διαταγή στα κράτη μέλη να τις ανακτήσουν από τους δικαιούχους τους, εφόσον οι τελευταίοι δεν έχουν καταβάλει ειδικό φόρο κατανάλωσης ανερχόμενο τουλάχιστον σε 13,01 ευρώ ανά 1 000 kg βαρέος πετρελαίου.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582